

۴۹

آزمایشگاه پزشکی پارسه

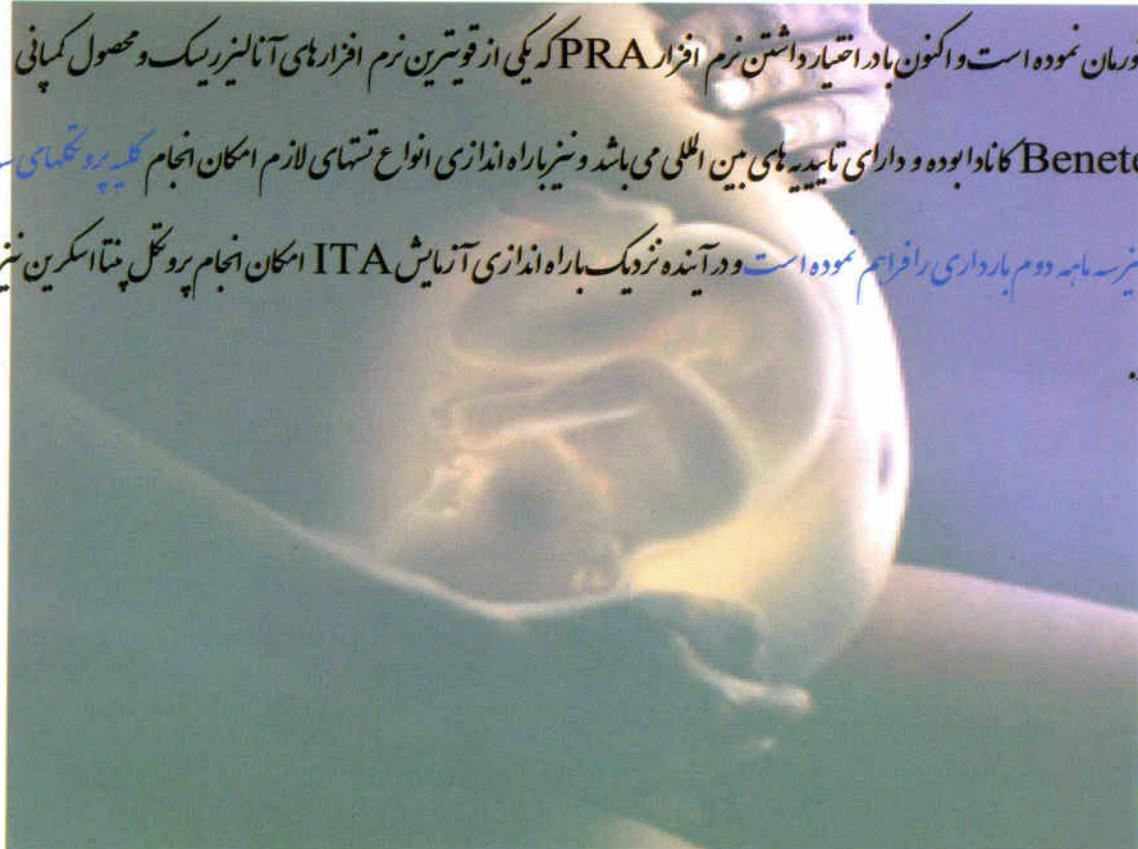
آشنایی با انواع روش‌های غربالگری آزمایشگاهی سلامت جنین

(پوچل های سه ماهه اول و سه ماهه دوم و پوچل‌های ترکیبی)

- غربالگری سرم مادر
- آزمایش های تهاجمی و غیر تهاجمی در حین حاملگی
- تفسیر نتایج غربالگری

آزمایشگاه پزشکی پارسه معتبر است که طی ۵ سال گذشت با نجات صدها مورد آزمایش ترپل مادرگلی هر چند کوچک جست و اشتن نسلی سالم بادان

باردارکشونان نموده است و اکنون با داشتیار و اشتن نرم افزار PRA که کمی از قویترین نرم افزارهای آنالیزیریک و محصول کمپانی Benetech کانادا بوده و دارای تاییدیه های مین اسلی می باشد و نیز برای اندازی انواع تست‌های لازم امکان انجام پوچل های سه ماهه اول و نیز سه ماهه دوم بارداری را فراهم نموده است و در آینده نزدیک برای اندازی آزمایش ITA امکان انجام پوچل پتاکرین نیز فراهم خواهد شد.



جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.ParsehLab.com مراجعه فرموده و یا تلفنی ۰۲۴۲۸۷۹۳۲ آنس حاصل نمایید.

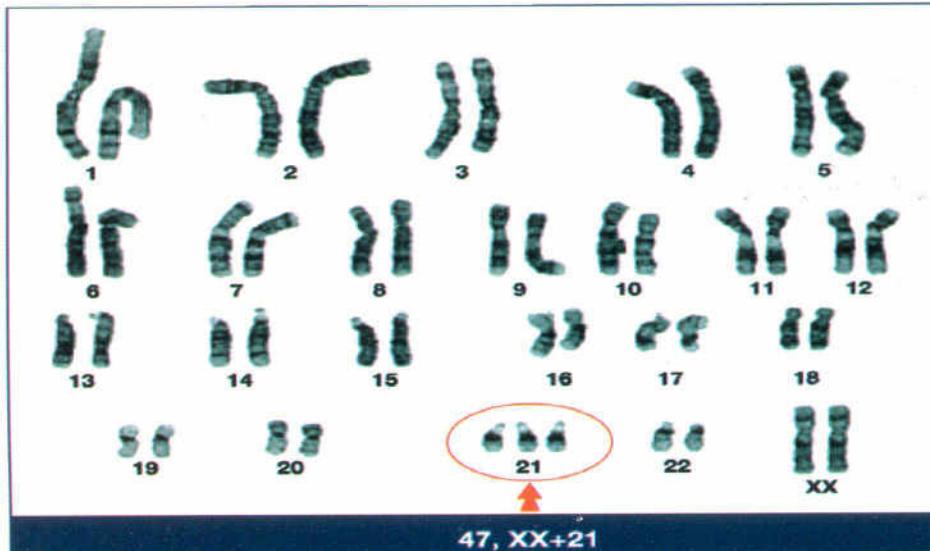
نشانی ما: تهران - پامین تراز فلکد دوم صادقیه - خیابان جلال - بخش علیزاده - ساختمان پزشکان پارسه

آزمایشگاه پزشکی پارسه

مقدمه:

علت سندروم داون در ۹۵٪ موارد جدا نشدن کروموزوم ۲۱ طی تقسیم سلولی (میوز) است که در ۹۰٪ موارد در تخصی روحی می‌دهد. وجود کروموزوم ۲۱ اضافی در سندروم داون باعث فعالیت بیش از حد زن‌های درگیر و نهایتاً ساخت بیش از حد پروتئین‌های خاصی می‌گردد که عامل ظهور علائم سندروم داون هستند. عامل اصلی سه تائی شدن کروموزوم تا به حال دقیقاً مشخص نشده ولی بالا بودن سن مادر مهمترین عاملی است که تا به حال شناخته شده است.

در سال ۱۸۶۶ میلادی دکتر جان لنگدون داون (John Langdon Down) مقاله‌ای در انگلستان منتشر کرد که در آن از بجهه‌هایی صحبت می‌شد که خصوصیات مشترکی داشتند و ضریب هوشی آنها پائین‌تر از بجهه‌های معمولی بود. دکتر داون این گروه از کودکان را به دلیل شباهت زیاد چهره آنها به مردم مغولستان، مونگول نام نهاد؛ اما سال‌ها بعد یعنی در اوایل دهه ۶۰ میلادی بر اثر اعتراض متخصصان ژنتیک آسیانی این نام از تصامیم متون علمی حذف گردید و از آن پس این اختلال، سندروم داون (Down's Syndrome) نام گرفت. در سال ۱۹۳۰ میلادی دانشمندان دریافتند که علت بروز سندروم داون اختلالات ژنتیکی است.



شکل ۱: بررسی کاریوتایپ یک نوزاد دختر مبتلا به سندروم داون

با توجه به شیوع نسبتاً فراوان سندروم داون، طی ۱۰ سال گذشته روش‌های گوناگونی برای تشخیص پیش از تولد این بیماری خطرناک ابداع شده است که آمنیو سنتز (Amniocentesis) یا به دست آوردن سلولهای جنین و بررسی کروموزومی آنها از جمله این روش‌ها می‌باشد. اما به دلایل متعدد همچون به دنبال داشتن خطر سقط و هزینه زیاد انجام تست، امکان انجام این روش‌ها برای تمامی زنان باردار وجود ندارد. به همین دلیل در سالهای اخیر روش‌های غربالگری برای شناسایی زنان باردار که بیشتر در معرض خطر هستند ابداع شده و این افراد

سندروم داون به عنوان شایع ترین اختلال ژنتیکی شناخته می‌شود (با شیوع ۱/۵ مورد در هر ۱۰۰۰ زایمان که به تولد نوزاد زنده می‌انجامد). درصدی از جنین‌های مبتلا به سندروم داون پیش از زایمان مادران می‌میرند. اگرچه بالا بودن سن مادر خطر ابتلا جنین به سندروم داون را افزایش می‌دهد **اما در حد مواد این سدروم در زنان زیر ۳۵ سال بروز می‌کند چون بعد از زایمان داین سنین بیشتر است.**

آزمایشگاه پزشکی پارسه

اگرچه افراد با انجام این تست به آرامش خیال می‌رسند

اما زمانی که نتیجه غربالگری مثبت است می‌تواند به یک نگرانی بی‌مورد بدل شود. اگرچه آزمایشات تشخیصی برای پیگیری وجود دارد ولی خطر انجام این تستها و نیز زمان نسبتاً طولانی گرفتن نتیجه آزمایش را نمی‌توان تأثیردهنده گرفت. بسیار مهم است که بدانید نتیجه تست برای شما چه معنایی دارد و شما براساس نتایج به دست آمده چه تصمیمی خواهید گرفت.

تاریخ‌نگاری سندروم داون

در سال ۱۹۷۲ دکتر بروک و همکارانش در یافتنند که ابتلاء

جنین به نقص لوله عصبی (NTDs) (Neural Tube Detects) باعث بالا رفتن غلظت آلفا فوتوروتین در سرم مادر می‌شود. بنابراین در اوخر دهه ۷۰ میلادی اندازه گیری سطح آلفا فتو پروتینین در سرم مادر به عنوان تست غربالگری NTDs معرفی شد. در سال ۱۹۸۴ مشخص شد، کاهش آلفا فتو پروتینین در جنین های مبتلا به سندروم داون را می‌توان به عنوان مارکری برای غربالگری مورد استفاده قرار داد. در همان سالها نیز ارتباط بین سطح بالای hCG و سطح پایین استریول آزاد در خون مادر با وجود سندروم داون مشخص گردید و در سال ۱۹۸۸ تست تریپل مارکر که در آن سطح آلفا فتو پروتین، hCG و استریول آزاد خون مادر برای تعیین ریسک سندروم داون، تریزومی ۱۸ و NTDs اندازه گیری می‌شود، ابداع شد. میزان تشخیص این تست برای سندروم داون حدود ۶۷٪ و میزان مثبت کاذب آن ۵٪ است (۲/۵٪ از تمام کسانیکه تست تریپل مارکر برای آنام انجام می‌شود جواب مثبت دریافت می‌کنند). در سال ۱۹۹۲ دکتر نیکولاویدس و همکارانش ارزش اندازه گیری چین پشت گردن جنین را در ارزیابی ریسک سندروم داون اثبات کردند. این یافته بر مبنای وجود ادم زیر جلدی در جنین های مبتلا به سندروم داون استوار بود. در همان زمان داشمندان در یافتنند که مارکرهای بیوشیمیایی PAPP-A و β -hCG آزاد نیز دارای ویژگی و حساسیت قابل قبولی برای غربالگری سندروم داون در سه ماهه اول بارداری هستند. تستی که بر اساس اندازه گیری دومارکر بیوشیمیایی PAPP-A و β -hCG آزاد برای غربالگری سندروم داون استفاده می‌شد به تست دو گانه یا دابل مارکر موسوم بود و در صورتی که علاوه بر اندازه گیری مارکرهای بیوشیمیایی، مارکر NT نیز اندازه گیری شده و در محاسبه ریسک از آن استفاده گردد، تست حاصل غربالگری توأم سه ماهه اول خوانده می‌شود. هردو پروتکل قادر به تعیین ریسک سندروم داون، تریزومی ۱۸ و تریزومی ۱۳ هستند، گرچه هیچ کدام قادر به غربالگری NTDs نیستند. میزان تشخیص تست دابل مارکر و غربالگری توأم سه ماهه اول برای سندروم داون به ترتیب ۷۶٪ و ۸۵٪ است. تلاش برای یافتن مارکرهای جدید جهت غربالگری سندروم داون ادامه یافت تا اینکه در سال ۱۹۹۸ ارزش

به عنوان واحدین شرایط برای انجام روش‌های تشخیصی محسوب می‌گردد.

تفاوت روش‌های غربالگری و تشخیصی در این است که در یک تست تشخیصی، یک نتیجه مثبت به معنای وجود قطعی بیماری یا وضعیتی خاص است. اما در یک تست غربالگری، هدف ارزیابی ریسک وجود بیماری یا یک وضعیت خاص می‌باشد.

بنابراین یک نتیجه مثبت افزایش ریسک را نشان می‌دهد **ولی یک**

نتیجه منفی تولد تشخیصی برای عدم بروز آن باشد. روش‌های تشخیصی برخلاف روش‌های غربالگری معمولاً پر هزینه، وقت گیر و بعضاً پر خطر هستند اما نتایج دقیق تری به همراه دارند.

به کار بردن تستهای تشخیصی در مورد زنان بالای ۲۵ سال تنها ۲۰ درصد موارد سندروم داون را آشکار خواهد کرد. از آنجا که انجام آزمایش‌های تشخیصی برای همه زنان باردار کاری بسیار مشکل و تقریباً غیر ممکن است، **امروزه با استفاده از روش‌های**

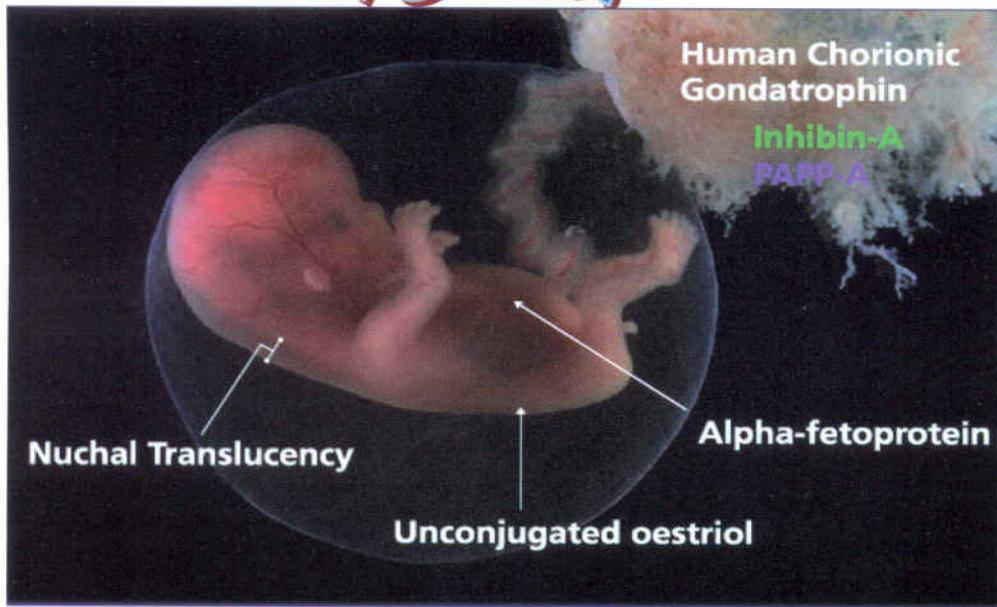
غربالگری موارد دارای ریسک بالا را از موارد کم خرج‌داکرده و مورد آن‌آنایش **به تشخیصی را بجای می‌مند**

بروز سندروم داون با سن بار ابتلا سنتی **وارد به طوری که خطر تولد نوزادان مبتلا به سندروم داون در مادران تا سن ۳۰ سالگی تقریباً ثابت بوده و حدود ۱ در ۱۰۰۰ می‌باشد و از آن پس به صورت تصاعدی افزایش می‌یابد به طوری که در سن ۳۵ سالگی ۱ در ۲۵۰ و در سن ۴۰ سالگی ۱ در ۷۵ می‌شود. **با این حال ۶۸٪ موارد سندروم داون در زنان زیر ۲۵ سال بر وزن می‌گذرد** **از این میان ۷۰٪** **مادری دارند****

است. **زنانی که در بارداری های قبلی دارای فرزند مبتلا به سندروم داون بوده اند نیز در معرض خطر بیشتری قرار دارند. تائیر عوامل دیگری همچون سن پدر، سابقه ابتلا در اقوام درجه ۲ و ۳، تنشی‌شعاعات محیطی و غیره هنوز به طور کامل به اثبات نرسیده است.**

تست غربالگری **باید کم هزینه و بی خطر باشد و بتوان آن را بر روی جمعیت زیادی به کار برد.** **در هر برنامه غربالگری** **باید حداقل موارد مثبت کاذب در کنار حداقل موارد منفی کاذب وجود داشته باشد.** **تصمیم گیری** **در مورد اینکه یک تست غربالگری و یا تشخیصی در دوران بارداری انجام شود کاملاً شخصی است.**

آزمایشگاه پزشکی پارسه



خوانده می شود و میزان تشخیص آن برای سندروم داون به ۸۵٪ کاهش می یابد. از آغاز قرن بیست و یکم نیز تلاش های فراوانی برای یافتن سایر مارکرهای با ارزش در غربالگری سندروم داون صورت پذیرفت که منجر به یافتن چند مارکر جدید و در پی آن ابداع چند روش نوین برای غربالگری سندروم داون گردید.

اندازه گیری مارکر A در Inhibin A خون مادر برای ارزیابی ریسک سندروم داون اثبات گردید. با اضافه کردن این مارکر به تست تربپل مارکر، تست غربالگری جدیدی موسوم به تست کوآد مارکر (کوآدرابل مارکر) ابداع گردید. میزان تشخیص تست کوآدمارکر برای سندروم داون ۷۷٪ است. در سال ۲۰۰۱ تست اینتگریتید یا «یکپارچه» که متشکل از مارکرهای NT و PAPP-A در سه ماهه اول و مارکرهای تست کوآد مارکر در سه ماهه دوم معرفی شد. میزان تشخیص این روش برای سندروم داون حدود ۹۲٪ است. در صورتی که اندازه گیری NT از غربالگری اینتگریتید حذف شود تست جدید سرم اینتگریتید

1980	Screening based on maternal age only
1984	AFP was added (low level, increased risk)
1988	Triple test (AFP, hCG and uE3) was created by N. Wald and H Cuckle
1992	Nuchal translucency an US marker was introduced
1996	Quadruple test in the second trimester
1997	Combined test in the first trimester (NT, PAPP-A, F-βhCG)
2001	Integrated test (1 st and 2 nd trimester)

ثانیاً سطح آنها در جمعیت نرمال و جمعیت دچار اختلال متفاوت باشد. بررسی مارکرهای غربالگری الزاماً نباید با انجام آزمایش توأم باشد. به عنوان مثال سن مادر که در گذشته به عنوان یک مارکر برای غربالگری سندروم داون به کار می رفت، به خودی خود و بدون نیاز با انجام آزمایش، دو گروه پر خطر و کم خطر را از یکدیگر جدا

دیگر یک مارکر مناسب برای غربالگری

اساس غربالگری بر اندازه گیری مارکرهایی استوار است که اولاً با وجود یک اختلال در جمعیت مورد مطالعه مرتبط باشند و

از مایشگاه پژوهشی پارسه

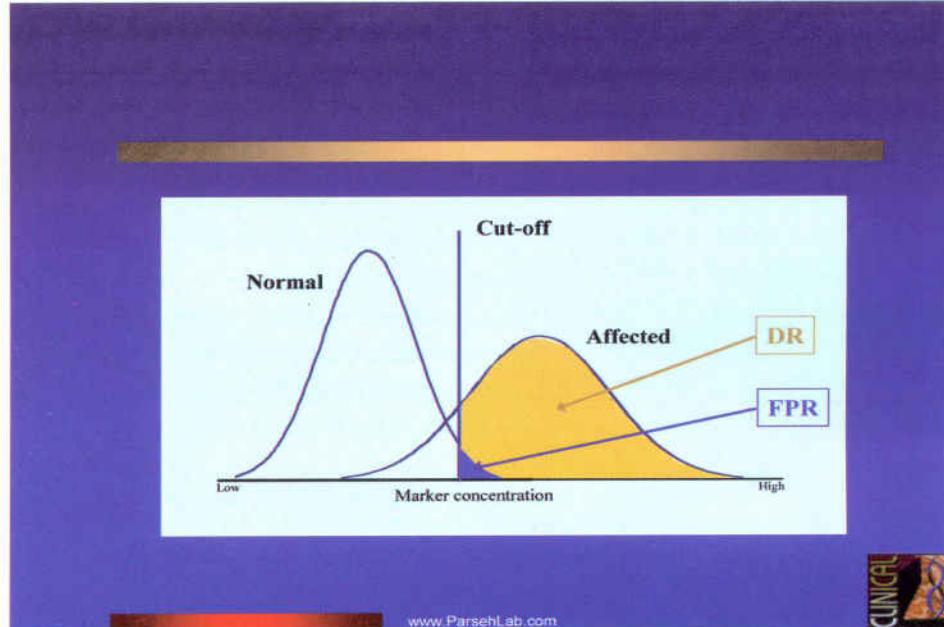
چنانچه یک مارکر فرضی با کارآمدی ۱۰۰٪ داشته باشیم،

از آنجا که توزیع سطح این مارکر در دو جمعیت نرمال و غیر نرمال هیچگونه همپوشانی با یکدیگر ندارد اگر میزان این مارکر از سطح تقسیک کننده (cut off) (بیشتر باشد نشان دهنده غیر نرمال بودن وضعیت و در صورتی که از سطح تقسیک کننده کمتر باشد نشانگر نرمال بودن وضعیت است. میزان تشخیص این مارکر فرضی تقریباً ۱۰۰٪ است. البته مارکر مفروض مذبور در حال حاضر برای سندروم داون وجود ندارد، اما مارکرهای متعددی هستند که سطح آنها در دو جمعیت مادران دارای جنین نرمال و مادران دارای جنین مبتلا به سندروم داون متفاوت است با وجودی که توزیع سطح این مارکرها در دو جمعیت سالم و مبتلا با یکدیگر همپوشانی دارد.

می کرد، گرچه این مارکر میزان تشخیص اندکی برای سندروم داون داشت (٪۲۰) به دلیل اینکه ٪۸۰ از جنین های مبتلا به سندروم داون از مادران زیر ۳۵ سال متولد می شوند. زمانی به یک مارکر، مارکر غربالگری مناسب اطلاق می شود که دارای دو ویژگی اصلی زیر باشد:

۱) میزان آن در دو جمعیت نرمال و غیر نرمال متفاوت باشد (در اینجا سطح سرمی مارکر در مادران دارای جنین نرمال و مادران دارای جنین مبتلا به سندروم داون).

۲) بتواند با دقت زیاد، در سطح گستردگی قابل قبول (مناسب) اندازه گیری شود. به عبارت دیگر کارآمد و مقرر به صرفه باشد. هرچه سطح یک مارکر در دو جمعیت نرمال و غیر نرمال اختلاف بیشتری داشته باشد، مارکر کارآمدتری محسوب می شود.



شکل شماره ۲: توزیع یک مارکر با همپوشانی نسبتاً زیاد

کاذب هنگام قضاوت در مورد وجود یا عدم وجود سندروم داون بر اساس سطح مارکر نیز می شود. بر این مبنای پروتکل های غربالگری سندروم داون همواره تلاش بر آن بوده است تا از ترکیب مارکرها استفاده شود. هنگام قضاوت برسر وجود یا عدم وجود یک اختلال در پروتکل های غربالگری، هر چه از مارکرهای بیشتری استفاده شود (مشروط بر اینکه مارکرهای مناسب را داشته باشیم) میزان تشخیص تست افزایش می یابد. به همین دلیل میزان تشخیص تریبل مارکر به بیشتر بوده و به همین دلیل نیز میزان تشخیص کوآدمارکر AFP نسبت به تریبل مارکر بیشتر است.

به عنوان مثال تصویر شماره ۲، توزیع مارکر hcG در دو جمعیت مادران دارای جنین نرمال و مادران دارای جنین مبتلا به سندروم داون را نشان می دهد. همان گونه که مشاهده می شود توزیع سطح این مارکر در جمعیت مبتلا بیشتر از جمعیت نرمال است. این مارکر به تنهایی مارکر مناسبی برای غربالگری سندروم داون نیست، بدین دلیل که توزیع سطح آن در دو جمعیت نرمال و مبتلا همپوشانی زیادی دارد. این بدان معنی است که سطح hcG در بسیاری از موارد، در دو جمعیت نرمال و مبتلا تفاوت معناداری ندارد و تنها در صورتی که سطح آن بسیار زیاد و یا بسیار کم باشد می تواند دو جمعیت را با میزان تشخیص قابل قبولی از یکدیگر جدا سازد این همپوشانی همچنین باعث بروز موارد مثبت کاذب و منفی

آزمایشگاه پزشکی پارسه

سلیمانی غبارگری (غیرتهرامی) برای خانم های باردار:

آزمایش غبارگری و تشخیصی برای تشخیص سندروم داون، تریزو می ۱۸ و مادری بی

لوله عصبی:

آزمایشات غبارگری برای برخی زنان حامله انجام می شود. این روش ها، غیر تهاجمی نامیده می شود زیرا خطر قابل توجهی برای مادر و جنین به وجود نمی آورند. این گونه بررسی ها شامل نمونه گیری از خون مادر و انجام سونوگرافی می باشد.

(الف) آزمایش خون: غبارگری خون مادر با اندازه گیری چند هورمون جهت تعیین درصد ریسک حاملگی یا وجود جنین بیمار انجام می شود. این آزمایشات به ترتیب در سه ماهه اول حاملگی و در سه ماهه دوم و تعیین ضریب خطر انجام می شود. این گونه آزمایشات خون، تشخیصی نبوده بلکه فقط برای تعیین درصد ریسک جنین مبتلا به بیماری انجام می گردد.

بیشتر نوزادان سالم به دنیا می آیند و فقط تعداد کمی (۴٪) از آنان دچار اختلال می باشند. برای تشخیصی برخی از اختلالات آزمایش های غبارگری و تشخیصی انجام می شود.

این آزمایش ها در دو سطح در زنان باردار انجام می شود:

سطح ۱- غبارگری و تخمین میزان ریسک تولد نوزاد بیمار با روش های غیر تهاجمی در زنان باردار انجام می شود.

سطح ۲- آزمایشات تشخیصی و تخصصی فقط برای زنان بارداری که در آزمایش های غبارگری غیر تهاجمی، پر خطر (High Risk) تعیین شده اند انجام می گردد.

سن مادر: هرچه سن خانم باردار بالا می رود ریسک داشتن نوزاد با سندروم داون نیز بیشتر می شود

۱۳- ۱۱- حاملگی تشکیل می شود. این بررسی ها خطر وجود اختلال در جنین را تخمین می زنند. در این آزمایش ها شاخص های زیر در خون مادر اندازه گیری می شود:

ساب یونیتی از Free β hCG است که بالا رفتن مقدار آن در خون مادر نشانگر ریسک بالای سندروم داون می باشد.

۱۴- ۱۲- حاملگی سه ماهه اول حاملگی: این مجموعه آزمایشات تلفیقی هستند و از یک آزمایش خون در هفته ۱۰-۱۲ حاملگی (ترجمیاً هفته دهم) همراه با سونوگرافی به منظور بررسی Nuchal Translucency در هفته

۱۵- ۱۴- حاملگی سه ماهه اول: از جفت تولید شده و برای نگهداری تخمک تازه لقاچ یافته (بارور شده) مورد نیاز است. در سندروم داون مقدار PAPP-A در سه ماهه اول حاملگی تا حدی کاهش می یابد.

فرمی از hCG (Invasive trophoblast antigen) ITA تهاجم سلول های تروفوبلاست به دیواره رحم از سلول های Cytotrophoblast ترشح می شود. در سندروم داون مقدار آن افزایش می یابد. این هورمون می تواند در غبارگری سه ماهه اول جایگزین β hCG شود.

استفاده می شود. زمان این آزمایش هفته ۲۲-۲۴ حاملگی می باشد (ترجمیاً هفته ۱۵) در این آزمایشات پنج مارکر خون مادر اندازه گیری می شود که شامل:

۱۶- غبارگری سرم در سه ماهه دوم حاملگی: محققان برای یافتن ضریب اطمینان بیشتر آزمایش های جدیدی به موارد قبلی اضافه می کنند. تا چندی پیش از غبارگری Penta Screen و جدیداً از Quad Screen Triple

۱۷- ۱۶- حاملگی (Alpha-Fetoprotein) AFP: ماده ایست که از کبد نوزاد تولید می شود و مقداری از آن در مایع آمنیوتیک و جریان خون مادر مشاهده می شود. مقدار این هورمون تا هفته ۱۲ حاملگی بالا رفته و پس از آن بتدريج تا تولد نوزاد پايانی می آيد، در سندروم داون AFP کم می شود. در حاملگی هایی که جنین دچار مشکلات لوله عصبی است مقدار AFP به دليل درست عمل نکردن پوست جنین در خون مادر افزایش می یابد.

آزمایشگاه پارسه

uE3 (Unconjugated Estriol) یک نوع استروژن می باشد که در متاپولیسیم نوزاد در کبد، آدرنال و جفت تولید می شود مقداری از آن در خون مادر و در مایع آمنیوبوتیک مشاهده می گردد. مقدار این پروتئین تقریباً از هفته ۸ تا کمی قبل از تولد نوزاد بالا می رود. در سندروم داون مقدار **uE3** در خون مادر کاهش می یابد.

hCG (Human Chorionic Gonadotropine) از جفت تولید می شود و مقدار آن در خون مادر، در سه ماهه اول حاملگی بالا می رود و بعد کم کم تا پایان حاملگی کم می شود. در سندروم داون مقدار **hCG** از حد معمول بیشتر می شود. (**MOM hCG>1**)

DIA (Dimeric Inhibin-A) هورمونی است که از جفت بصورت دایمر تولید می شود و مانع افزایش **FSH** می شود. مقدار این هورمون در خون مادر در هفته ۱۵-۲۰ ثابت بوده و دوباره بالا می رود. در سندروم داون مقدار **DIA** از حد طبیعی بالاتر می رود.

ITA (Invasive Trophoblast Antigen) فرم هایپرگلیکوزیله **hCG** است و در طی لانه گزینی جنین و تهاجم سلولهای تروفوبلاست به دیواره رحم از سلول های **Cytotrophoblast** ترشح می شود. مقدار **ITA** در سندروم داون تا حدی بالا رفته و اندازه گیری **ITA** در کنار دیگر مارکر ها درصد خطأ را پائین می آورد.

شده و از طریق کلیه دفع می شود. میزان استریول آزاد تا اواخر بارداری افزایش می یابد.

گونادوتropین کوریونیک انسانی (HCG - β) :

HCG اولین محصول قابل اندازه گیری جفت است و در هفته های اول بارداری غلظت آن تقریباً هر روز دو برابر می شود و در هفته های ۱۰ تا ۱۲ بارداری به حدود 1000 mIU/mL می رسد و سپس تا اواخر بارداری رو به کاهش می گذارد، به نحوی که در سه ماهه سوم بارداری به حدود 100 mIU/mL می رسد. غلظت **HCG** در گردش خون گزینی کمتر از ۱٪ مقدار آن در گردش خون مادر است. مطالعات مختلف نشان داده است که **HCG** خون گزینی اهمیت فراوانی در تکامل آدرنال و گونادهای گزینی در سه ماهه دوم بارداری دارد.

آلfa فتو پروتئین:

آلfa فتو پروتئین یک انکوفتال پروتئین است که ساختمان آن شبیه آلبومین بوده و ابتدا در کیسه زرد و سپس در کبد گزینی سنتز می شود. مقداری از آلfa فتو پروتئین سنتز شده از طریق جفت وارد گردش خون مادر می شود. میزان این ماده تا اواخر سه ماهه دوم بارداری افزایش می یابد و پس از آن رو به کاهش گذاشته و جای خود را به آلبومین می دهد.

استریول غیرکوژنیک:

استریول غیر کوژنیک در جفت، کبد و آدرنال گزینی سنتز می شود. کلسترول (با منشا خون مادر) در آدرنال گزینی به پرگنولون و سپس به **DHEA** تبدیل می شود. **DHEA** آنگاه در کبد گزینی هیدروکسیله شده و به ۱۶-هیدرو کسی **DHEA** تبدیل می شود. ترکیب اخیر به استریول آزاد تبدیل شده و وارد گردش خون می گردد. این ترکیب در کبد مادر با گلوکورونید کوژنیک

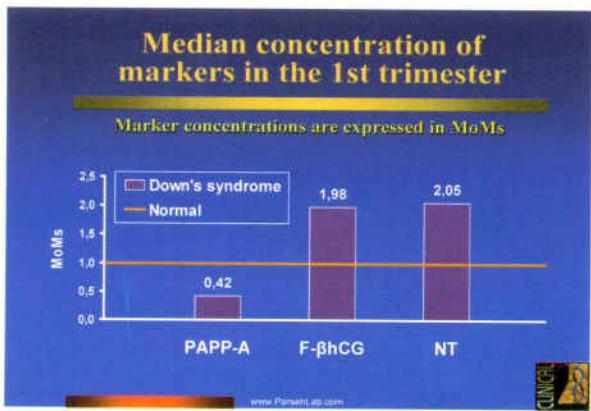
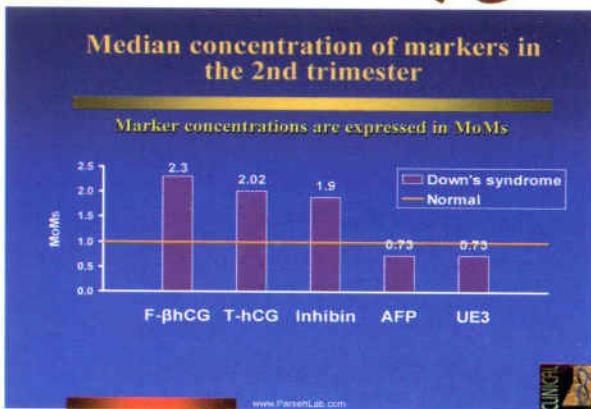
تاثیر زیادی روی نتیجه آزمایش بر جای نمی گذارد (تیزین و قیق س

بارداری ایست فراوانی و صحت انجام تست کوادراکار وارو).

MoMs روش محاسبه و اصلاح

از طرفی اختلاف مقادیر این چهار پارامتر در بین افراد نرمال و مبتلا به بیشترین حد خود می رسد. زمانی که میزان دقیق آلفا فتو پروتئین، استریول غیر کوژنیک، **β-HCG** و

آزمایشگاه پارسه



در صورتی که MoMs اصلاح نشود یک صحیح برای باردار دست نخواهد آمد
کنترل بسیار سخت دیگر دمورد MoMs این است که به دست آوردن
برای یک بارداری با استفاده از مین های جامد صورت پذیرد و اگر
از مین های جامد و که استفاده شود یک صحیح برای سندروم داون عجائب خواهد

شد. به همین دلیل نمی توان از مدنی های به دست آمده در
کشورهای اروپائی و آمریکائی برای تعیین MoM در ایران
استفاده کرد. از آنجا که میزان هر چهار پارامتر مزبور در روزها و
هفته های مختلف بارداری تغییر می یابد بنابراین برای به دست
آوردن MoM صحیح باید سن دقیق بارداری مشخص شود.
سونوگرافی دقیق ترین روش برای تخمین سن بارداری است و
حساسیت (قدرت تکمیل) پروفایل غربالگری را ۳٪ تا ۴٪ افزایش

Inhibin A در خون مادر اندازه گیری شد، این مقادیر با میانه های جمعیت در آن سن بارداری خاص مقایسه شده و نتایج به صورت **Multiple of Median (MoM)** (نشان داده می شود :
(میانه آن هفته از بارداری / میزان به دست آمده برای بیمار =)

احتمال وجود تریزوومی ۲۱ از روی محاسبات آماری انجام شده بر روی MoMs ، سن بیمار و پارامترهای دیگر محاسبه می شود. نرم افزارهای ویژه ای برای این منظور طراحی شده است که ریسک بیمار را به صورت عددی و نیز معنی های خاص نشان می دهند .
در بارداری های متأثر از سندروم داون، سطح سرمی β -HCG و سطح سرمی دو مارکر دیگر یعنی آلفا فتو پروتئین و استریول غیر کونژوکت کمتر از میانه است ($MoM < 1$). مطالعات مختلف MoM های مختلفی را برای چهار مارکر مزبور در سندروم داون ذکر کرده اند ولی به طور کلی Inhibin MoM و HCG MoM حدود ۲ تا ۳ MoM > 1 و آلفا فتو پروتئین و استریول غیر کونژوکت نیز حدود ۰/۸ تا ۰/۴ است. لازم به ذکر است که هر چه Inhibin و HCG MoM بزرگتر از ۱ و آلفا فتو پروتئین و استریول غیر کونژوکت تراز ۱ باشد ریسک بیشتری برای سندروم داون مطرح می شود .

MoMs به دست آمده از نتایج آزمایش بیمار، MoMs خام هستند و باید با در نظر گرفتن پارامترهایی همچون وزن، مصرف سیگار، دیابت، بارداری از طریق IVF، بارداری دو قلو و غیره اصلاح شوند تا MoMs تصحیح شده به دست آید و سپس در محاسبات آماری مورد استفاده قرار گیرد .
به عنوان مثال اگر وزن بیمار زیاد باشد، به دلیل اینکه عناصر تست در مقدار پلاسمای بیشتری رقیق می شوند، سطح آنها به طور کاذب پایین تراز مقدار واقعی به دست می آید و تسامی MoMs باید با ضریب بیشتر از ۱ اصلاح شوند و در صورتی که وزن بیمار پایین تراز ضریب مربوط کمتر از ۱ خواهد بود .

مصرف سیگار HCG MoM را حدود ۲۲٪ و uE3 MoM را حدود ۳٪ و PAPP-A MoM را حدود ۱۵٪ افزایش داده و AFP MoM را حدود ۳٪ کاهش می دهد .
در بیماران دیابتیک از آنجا که سطح آلفا فتو پروتئین و HCG پایین تراز افراد طبیعی است باید MoM HCG حدود ۲۲٪ و MoM AFP حدود ۵۰٪ افزایش یابد. بارداری دو قلو تمام MoM ها را تقریباً دو برابر می کند .

آزمایشگاه پزشکی پارسه

پارامتر همیشه نسبت مستقیم وجود دارد یعنی هر چه میزان تشخیص را بالا ببریم میزان موارد مثبت کاذب هم افزایش می یابد ولی از آنجا که وجود یک تست مثبت کاذب در یک خانم باردار منجر به نگرانی شدید وی (تا زمانی که تست آمنیو سنتز انجام شود) ولا جرم سبب بی اعتمادی بیمار به طرح های غربالگری پیش از زایمان می شود، بنابراین باید تعادل بین میزان تشخیص و موارد مثبت کاذب را به دقت رعایت کرد. بنابراین برای تعیین ریسک تفکیک کننده در تستهای غربالگری سلامت جنین، بسته به اینکه چه میزان تشخیصی مورد نظر است و برنامه غربالگری از نظر شرایط اقتصادی - فرهنگی توائی بوجهه با چه مقدار موارد مثبت کاذب را دارد، ریسک تفکیک کننده را می توان کم یا زیاد کرد. باید دقت نمود که بالا بردن ریسک تفکیک کننده، باعث کاهش موارد کاذب می شود ولی از سوی دیگر میزان تشخیص تست نیز کم خواهد شد. با درنظر گرفتن هر

عوامل فوق، ریسک تفکیک کننده ۲۵۰-۱۲۰٪ از نظر گرفته می شود که موارد مثبت کاذب آن ۶۵٪ و میزان تشخیص آن به حدود ۸۰٪ می باشد.

گیری (Sensitivity) که برای همین مقدار موارد مثبت کاذب (۱۵٪)، میزان تشخیص کوادراکر حدود ۱۲۰-۱۶۰٪ بیشتر از میزان تشخیص ترپل مادر است.

می دهد. در سونوگرافی برای تعیین سن جنین معمولاً از دو اندازه گیری CRL و BPD استفاده می شود. در صورتی که بیمار سونوگرافی نشده باشد به ناچار باید از LMP برای تخمین سن بارداری استفاده کرد. انجام سونوگرافی از یک نفر دیگر نیز اهمیت دارد و آن اطمینان از زنده بودن جنین است. در صورتی که جنین زنده نباشد تمامی پارامترها کاهش یافته و ریسک اشتباہ محاسبه می شود.

چریکیک یا بدیر عواین ریسک بالاتری کرود؟

پیش از تعریف ریسک تفکیک کننده باید با دو اصطلاح دیگر آشنا شویم.

(۱) **میزان تشخیص (Detection Rate=DR):** میزان تشخیص نشان دهنده قدرت یک تست در تشخیص تمامی موارد یک بیماری است و هر چند مقدار آن بیشتر باشد گویای این مطلب است که تعداد بیشتری از موارد بیماری توسط تست تشخیص داده می شود. برای مثال اگر میزان تشخیص یک تست %۸۵ باشد این بدان معنی است که از هر ۱۰۰ نفر مبتلا به بیماری ۸۵ نفر با استفاده از تست مورد نظر تشخیص داده خواهد شد.

(۲) **میزان مثبت کاذب (False Positive Rate=FPR):** مثبت کاذب به مواردی اطلاق میشود که نتیجه تست مثبت است اما شخص بیمار نیست. برای مثال اگر مثبت کاذب یک آزمایش ۱۰٪ باشد به معنای آن است که از ۱۰۰ نفری که آزمایش شده اند، ۱۰ نفر در عین حالی که بیمار نیستند نتیجه آزمایش مثبت خواهند داشت. بین این دو

غربالگری سه ماهه اول بارداری (First Trimester Screening)

گیری ها با سونوگرافی خاصی انجام می شود که به آن اندازه گیری NT می گویند و دیگری آزمایش هایی است که روی خون مادر انجام می شود.

در غربالگری سه ماهه اول بارداری دو نوع اندازه گیری به همراه سن مادر مورد استفاده قرار می گیرد تا ریسک سندروم داون، تریزومی ۱۸ و تریزومی ۱۳ محاسبه شود. یکی از این اندازه

اندازه گیری NT در سونوگرافی

اندازه گیری NT به وسیله سونوگرافی خاصی که از ابتدای هفته ۱۱ تا انتهای قابل انجام است، صورت می پذیرد. در این نوع سونوگرافی مقدار مایع در پشت گردن جنین که به آن NT می گویند، اندازه گیری میشود. تمام جنین ها در این قسمت دارای مقداری مایع هستند که این مقدار در جنین های مبتلا به سندروم داون افزایش دارد. سونوگرافی NT همچنین:

- زنده بودن جنین را تایید می کند.
- سن بارداری را تایید می کند.
- بارداری های دوقلو را تشخیص می دهد.

آزمایشگاه پزشکی پارسه

* آن دسته از اختلالات هنگام تولد را که در این سن بارداری قابل تشخیص هستند، بررسی می کند.

آزمایش خون مادر

غربالگری سه ماهه اول تستی است که برای بررسی اختلالات کروموزومی و اختلالات هنگام تولد انجام می شود. این تست در فاصله هفته های ۱۱ تا ۱۳ بارداری به تمامی زنان باردار توصیه می گردد.

در آزمایش خون مادر سطح دو ماده که معمولاً در خون تمامی زنان باردار یافت می شود مورد اندازه گیری قرار می گیرد: Beta HCG و PAPP-A آزاد. در بارداری های توأم با ابتلاء جنین به سندروم داون مقدار دو ماده مزبور بیش از مقدار موردن انتظار می باشد.

نتایج حاصل از غربالگری سه ماهه اول

نتایج حاصل از غربالگری سه ماهه اول به ما می گوید که به چه احتمالی بارداری توام با سندروم داون، تریزوومی ۱۸ و یا تریزوومی ۱۳ خواهد بود که در گزارش غربالگری به آن رسک ابتلاء گفته می شود.

نتایج غربالگری سه ماهه اول به پزشک می گوید که تست های تشخیصی نظری آمنیوسنتز برای مادران بارداری که رسک ابتلاء جنین آنها کمتر از نرمال می باشد، به انجام تست های تشخیصی منتفی است، اما به زنانی که رسک سندروم داون، تریزوومی ۱۸ و تریزوومی ۱۳ جنین آنان بیش از میزان نرمال باشد، انجام تست های تشخیصی نظری آمنیوسنتز پیشنهاد می شود. صرف نظر از سن مادر و یا نتایج غربالگری سه ماهه اول، تصمیم به انجام تست های تشخیصی، تصمیمی کاملاً شخصی است.

تست های تشخیصی

تمامی زنان باردار پیشنهاد نمی گردد زیرا احتمال سقط جنین را بالا می برند، با وجود این اکثر زنانی که تست های تشخیصی را انجام می دهند دچار سقط یا دیگر عوارض ناشی از تست های مزبور نمی شوند و در عمل نتایج تست ها به زنان باردار آرامش و طمینان خاطر زیادی می بخشند.

تست های تشخیصی نمونه برادری از پرژهای چفتی و آمنیوسنتز را شامل می شود. نمونه های گرفته شده برای انجام این تست حاوی سلول های جنین است. آزمایشگاه با انجام تست هایی به روی این سلول ها در می یابد که آیا جنین به اختلالات کروموزومی مبتلا است یا خیر. انجام آزمایش های تشخیصی به طور معمول به

مزایای غربالگری سه ماهه اول

- * انجام غربالگری دقیق تر و زودتر، که باعث ایجاد آرامش خاطر در بسیاری از زنان می شود.
- * با انجام سونوگرافی NT امکان تشخیص بعضی از اختلالات بارز هنگام تولد وجود دارد.
- * محدودیت های غربالگری سه ماهه اول حدود ۱۱٪۵ نفر در هر ۲۰ نفر) از زنانی که این غربالگری روی آنان انجام می شود، به عنوان رسک بالا مشخص می شوند. اما در عین حال اکثر زنانی که رسک بالادراند بجهه های نرمال به دنیا می آورند (OAPR 1 in 23).
- * برای تست های تشخیصی رایج باید تا سه ماهه دوم بارداری منتظر ماند.
- * غربالگری اختلالات لوله عصبی جنین با این تست قابل انجام نیست و باید تست تریپل یا کوآد مارکر یا پنتا مارکر در سه ماهه دوم بارداری انجام شود.

آزمایشگاه پزشکی پارسه

اطلاعات ناقص درصد تعیین ریسک را تحت تاثیر قرار می دهد

در بعضی مواقع CVS از طریق وزن انجام می شود) درصد سقط بعد از CVS ۱٪ می باشد.

آمینوسترنز

آمینوسترنز یک روش نمونه برداری سریانی از مایع انجام می باشد و در سه ماهه دوم حاملگی بین هفته ۱۵-۱۸ انجام می گردد. در حین انجام سونوگرافی با داخل کردن یک سوزن نازک به داخل شکم مادر مقداری از مایع آمینوسترنز گرفته می شود. ریسک سقط جنین پس از آمینوسترنز ۱/۲۰۰ می باشد.

Cordocentesis: Percutaneous Umbilical Blood Sampling

کوردوسترنز یک تست تشخیصی از خون جنین است و برای شناسایی مشکلات جنین انجام می شود. در این آزمایش در جوار سونوگرافی سوزن نازکی از قسمت تحتانی شکم مادر به ناحیه اتصال بند ناف به جفت وارد شده و مقدار کمی خون جنینی گرفته می شود. این آزمایش زمانی انجام می شود که نتایج بدست آمده از CVS، سونوگرافی و دیگر آزمایشات خون مادر غیر قابل نتیجه گیری باشند. از طریق این آزمایشات خون جنین برای تشخیص بعضی از مشکلات از جمله عفونت توکسوپلاسموز و مشکلات خون مورد مطالعه قرار می گیرد. همچنین خون جنین برای آزمایش با آمینوسترنز در این است که از طریق این آزمایش سرخه و کم خونی جنین مورد بررسی قرار می گردد. تفاوت این آزمایش با آمینوسترنز در این است که از طریق این آزمایش می توان مشکلات لوله عصبی را بررسی کرد.

(Quantitative Fluorescent Polymerase Chain Reaction) QF-PCR

آزمایش جدیدی است که بجای کشت سلول های مایع آمینوسترنز یا خون جنین برای بررسی کروموزومها و آنومالیها در طی ۲۴ ساعت انجام می گردد. در این آزمایش با کمک یک جفت پرایمر طراحی شده قسمت بخصوصی از Specific DNA Sequence به طور تکراری تقویت شده و این قسمت کوچک به صورت یک منحنی نشان داده می شود. این آزمایش برای تشخیص مشکلات کروموزومی از جمله سندروم داون، ادوارد سندروم (Trisomy13) سندروم پاتا (Trisomy18) و دیگر مشکلات کروموزومی (XXX,XXY,XXX) استفاده می شود. در این تست فقط ۱ml مایع آمینوسترنز یا یک قطره خون جنین نیاز می باشد.

ب) سونوگرافی سه ماهه اول و دوم حاملگی

سونوگرافی سه ماهه اول عمدتاً بررسی (NT) nuchal translucency و در هفته ۱۱-۱۳ حاملگی انجام می شود که طی آن مقدار مایع جمع شده پشت پوست گردن جنین nuchal translucency اندازه گرفته می شود و مقدار بیشتر از حد طبیعی آن می تواند میزان ریسک نوزاد به سندروم داون و دیگر مشکلات کروموزومی را افزایش دهد. نتیجه سونوگرافی همراه با جواب آزمایش خون سه ماهه اول تعیین کننده ریسک بیماری جنین می باشد. در صورت بالا بودن ریسک جنین به مادر پیشنهاد انجام یک آزمایش تشخیصی (CVS) و یا آمینوسترنز می شود. سونوگرافی در سه ماهه دوم و یا اسکن جنین غیر طبیعی (anomaly) در هفته ۲۰-۲۴ حاملگی انجام می گردد.

ط) ۲- تست تشخیصی (تابی) در شرایط خاص نباید بگرفت

این تست ها احتمال ضعیف سقط جنین را به همراه دارند. تستهای تشخیصی در شرایط زیر به مادر پیشنهاد می شوند.

- سن مادر ۳۷ سال و یا بیشتر باشد.
- وجود یک بیماری در خانواده و یا اقوام نزدیک.
- سونوگرافی آنومالی را نشان دهد.

برای انجام آزمایشات تشخیصی از بافت جفت، مایع آمینوسترنز و یا خون جنین نمونه گیری می شود. نمونه گرفته شده برای انجام تست کروموزومی بیماری هایی از جمله سندروم داون و یا تست DNA برای بیماری هایی مثل سیستیک فیبروزیس (CF) استفاده می شود زمان لازم برای انجام اینگونه آزمایشات حداقل دو هفته Fluorescent in situ (FISH) و یا QF-PCR و Hybridization می باشد در صورت انجام QF-PCR می توان نتایج را ۲۴ تا ۴۸ ساعت بعداز نمونه گیری تهیه نمود. در صورت تمایل مادر تست تشخیصی به یکی از سه روش نمونه گیری CVS، Cordocentesis، Amniocentesis، CVS انجام می گردد.

Chorionic Vilus Sampling (CVS)

یک روش نمونه برداری از پرژهای جفت است و سریانی انجام می شود و نیازی به بسترهای شدن بیمار در بیمارستان وجود ندارد. این آزمایش در سه ماهه اول حاملگی در هفته ۱۱-۱۲ انجام می شود. در حین سونوگرافی با داخل کردن یک سوزن ظرفی به پائین شکم مادر نمونه کوچکی از جفت گرفته می شود. (

آزمایشگاه پزشکی پارسه

ریسک بالا انجام سونوگرافی و در صورت لزوم انجام آمینو سنتز توصیه می شود.

Neural Tube Defects یا NTDs

میزان شیوع این بیماری ۱ مورد در هر ۵۰۰ بارداری است. تست کواد مارکر حساسیت بالایی برای تشخیص NTD دارد (حدود ۲۰٪-۸۵٪ MoM). آلفا-فوتوبروتین در این بیماری معمولاً بیشتر از ۲۰٪ است و گاه تا ۱۰ نیز می رسد. توصیه شده است در مواردی که آلفا-فوتوبروتین در محدود ۲ تا ۳ قرار می گیرد حتماً تست MoM آلفا-فوتوبروتین شود و MoM آلفا-فوتوبروتین جدید به دست آید اگر باز هم بالا بود حتماً بررسی سونوگرافی دقیق در مورد بیمار فوق صورت گیرد. اشتباه در محاسبه بارداری می تواند باعث گزارش ریسک بالای NTDs شود. بنابراین پس از به دست آوردن ریسک بالا باید سن بارداری مجدداً بررسی شود و در صورت اشتباه بودن بار دیگر محاسبه گردد. توجه به این نکته مهم است که اندازه گیری آلفا-فوتوبروتین در سه ماهه اول به هیچ عنوان اطلاعات لازم را در مورد وجود NTDs ارائه نمی دهد. در افرادی که ریسک نرمال در هر سه مورد گزارش شده است اگر آلفا-فوتوبروتین بیشتر از ۱ و MoM استریول غیر کونژوگه کمتر از ۱ باشد احتمال بروز سقط های خود به خودی زیادتر است.

Smith Lemli Opitz Syndrome یا SLO

این بیماری دومین اختلال شایع متابولیکی با شیوع ۱ در ۲۰۰۰ است. بیماران مبتلا به آن دچار عقب ماندگی شدید ذهنی و ناهنجاری های چندگانه می شوند. این بیماری ناشی از کمبود و یا فقدان آنزیم ۷-دی هیدروکلسترول روکوتاز در مسیر انتهایی سنتز کلسترول است. از آنجا که سطح کلسترول در جنین مبتلا به سندروم SLO کاهش می یابد بنابراین هورمون های استروئیدی با منشا استریول غیر کونژوگه نیز در سرم این بیماران کاهش می یابد. تشخیص قطعی سندروم SLO از طریق اندازه گیری سطح پیش ساز کلسترول (۷-دی هیدروکلسترول) در مایع آمینو تیک است. انجام سونوگرافی نیز در این بیماران کمک زیادی به تشخیص این ناهنجاری مادرزادی می کند.

NT انجام تست اینتگریند را مشکل می سازد (به دلیل محدود بودن سونوگرافی های متاخر و نیز هزینه زیاد انجام سونوگرافی NT)، تست دیگری موسوم به سرم اینتگریند معروفی شد که در آن صرفاً مارکرهای بیوشیمیایی اندازه گیری و ریسک سندروم داون بر اساس آنها محاسبه می گردد. میزان تشخیص تست سرم اینتگریند برای سندروم داون ۸۵٪ است. اما تستهای اینتگریند در عین حال اشکالاتی نیز دارند که از جمله آنها می توان به لزوم دوبار مراجعه کردن مادر برای انجام تست و نیز عدم اعلام نتیجه غربالگری تا انجام تستهای سه ماهه دوم بارداری اشاره کرد به عبارت دیگر این

اقدامات پس از انجام تست امیگری

در صورتی که تست تریپل یا کواد مارکر برای بیماری انجام شود و ریسک به دست آمده کمتر از میزان تفکیک کننده باشد، باید نتیجه تست به بیمار اطلاع داده شود و خاطر نشان گردد که ریسک سندروم داون پایین است و احتمال وجود جنین مبتلا نیست. اما اگر ریسک به دست آمده بیشتر از میزان تفکیک کننده باشد، در صورتی که بیمار سونوگرافی نشده باشد، باید برای انجام آن ارجاع داده شود تا سن دقیق بارداری به دست آید و آنگاه ریسک ابتلا مجدداً محاسبه گردد. اگر بیمار زودتر از ۱۴ هفتگی جنین مراجعة کرده باشد باید پس از ۱۴ هفتگی جنین مبتلا نیست امداد مورد آزمایش قرار گیرد. در صورتی که ریسک آزمایش مجدد نیز بیشتر از ۱ در ۲۵۰ باشد، ضمن توضیح این مطلب که ریسک بالا لزوماً به معنای قطعیت وجود جنین مبتلا نیست انجام آمینو سنتز توصیه می شود. انجام آمینو سنتز در هفته های ۱۶ تا ۱۸ حاملگی دقیق ترین و قابل اعتمادترین روش برای تشخیص سندروم داون است. روش دیگر به دست آوردن سلول های جنین CVS است که در هفته های ۸ تا ۱۲ حاملگی انجام می شود و ریسک سقط جنین در این روش بیشتر از ریسک آمینو سنتز است. نتایج تست کواد مارکر ریسک ابتلا به بیماری های دیگری را نیز به دست می دهد شامل تریزومی ۱۸ و NTDs و SLOS.

تریزومی ۱۸:

تریزومی ۱۸ یک اختلال کروموزومی شدید با شیوع ۱ مورد در هر ۸۰۰۰ بارداری است. MoM هر چهار پارامتر تست در این اختلال کمتر از ۱ است (بین ۰/۲ تا ۰/۸) بعضی مطالعات MoM کمتر از ۰/۲۵ را به تنها بیانگر ریسک بالا تلقی می کنند. در پیگیری بیماران با ریسک بالا توجه به دو نکته مهم است: اول آنکه بیمار حتماً برای سونوگرافی ارجاع شود تا از زنده بودن جنین مطمئن شویم چرا که در جنین مرده تمام پارامترهای فوق کاهش می یابد، و دوم اینکه اشتباه در محاسبه سن بارداری می تواند باعث افزایش ریسک شود. بنابراین در صورت وجود

ت ایمکنیت

همان طور که گفته شد در پروتکل های غربالگری هر چه از مارکرهای کار آمد بیشتری برای تعیین ریسک استفاده شود میزان تشخیص تست افزایش خواهد یافت. از این رو در سال ۲۰۰۲ تست اینتگریند که متشکل از مارکرهای PAPP-A NT و PAPP-A در سه ماهه اول و مارکرهای سه ماهه دوم است معرفی گردید. میزان تشخیص این تست برای سندروم داون ۹۲٪ است. از آنجا که اندازه گیری

از مایشگاه پزشکی پارسه

معرفی می شود و پس از انجام برای تست سه ماهه دوم (کواد و یا پنتا مارکر) فراخوانده می شود و پس از انجام تست سه ماهه دوم ریسک نهایی با استفاده از تمامی مارکرهای اندازه گیری شده در سه ماهه اول و دوم محاسبه می گردد. میزان تشخیص این روش در صورتی که از مارکرهای تست کواد مارکر برای انجام آن استفاده شود حدود ۹۴٪ و در صورت بهره گیری از مارکرهای تست پنتا مارکر حدود ۹۷٪ خواهد بود.

کوادرابل ابتدا مقادیر هر یک از پارامترهای ذکر شده در سرم مادر اندازه گیری شده و مقادیر بدست آمده با مدين های مربوط به هر کدام مقایسه می گردد. **Median** عدد میانی در توالی اعداد است و در مطالعات پزشکی در مواردی که دامنه مقادیر نرمال یک تست خیلی گسترده است (مانند میزان HCG در بارداری) کاربرد دارد.

نرم افزارهای ویژه ای طراحی شده اند که قادرند مقادیر بدست آمده را با مدين های آنها مقایسه کرده و با تصحیح کردن نتایج بر اساس وزن و وضعیت های بیولوژیک مختلف، ریسک اختلاط جنین به سندروم داون و چند اختلال دیگر را محاسبه می نمایند.

تست یک روش ناندیسکلوژر (عدم اعلام جواب تا انجام تست های سه ماهه دوم) محسوب می شود. به همین دلیل در سال ۲۰۰۵ پروتکل دیگری به نام **سیکوتنتیل اسکرینینگ (Sequential Screening)** ابداع گردید که در آن ابتدا غربالگری سه ماهه اول با استفاده از مارکر β hCG, NT آزاد و PAPP-A انجام می شود و نتیجه به پزشک و بیمار اعلام می گردد. در صورتی که ریسک به دست آمده بیش از ۱.۵۰ باشد بیمار برای انجام تستهای تشخیصی

تکارهای

این تست شامل اندازه گیری چهار ماده شیمیابی است که حاصل جفت یا جنین بوده و در خون مادر اندازه گیری می شوند. در سال ۱۹۷۰ ابتدا اندازه گیری AFP برای غربالگری NTD مطرح شد. سپس دریافتند که کاهش AFP می تواند نشان دهنده موارد سندروم داون باشد و از آن به عنوان یک تست غربالگری استفاده گردند. در سال ۱۹۸۰ تست تریپل مارکر معروف شد که تا چند سال قبل رایج ترین تست غربالگری سندروم داون بود. این تست شامل اندازه گیری همزمان HCG، AFP و استریول غیرکونژوگه (UE3) است.

در سال ۱۹۸۷ پس از اضافه شدن اندازه گیری Inhibin A به تریپل مارکر این تست کوادرابل و یا کوادمارکر نام گرفت. در تست

ننان انجام تست:

تست کوادرابل یا کواد مارکر از هفته ۱۴ تا ۲۲ بارداری قابل انجام است ولی هفته های ۱۵ تا ۱۸ بارداری برای رسیدن به نتایج بهتر مناسب تراست، چون تغییرات میزان هر کدام از پارامترها در خون ناچیز بوده و در نتیجه باعث بروز خطای کمتر در ریسک بدست آمده خواهد شد.

تکارکر (تاکرین)

از جدیدترین مارکرهای که در سه ماهه دوم بارداری برای غربالگری سندروم داون کشف شده، مارکری به نام ITA است. اهمیت و ارزش این مارکر برای غربالگری سندروم داون اولین بار در سال ۱۹۹۹ توسط دکتر کول و همکارانش به اثبات رسید و از آن پس مطالعات کلینیکی بسیاری توسط سایر دانشمندان در نقاط مختلف دنیا در راستای اثبات کارآمد بودن این مارکر برای غربالگری سندروم داون صورت پذیرفت. تمامی مطالعات مورد اشاره ممید این نکته بودند که ITA توسط سلولهای کم تمایز یافته یا سلول تروفوبلاست تهاجمی تولید می شود. تولید ITA مستقل از تولد hCG است که از سلولهای سنسیتیوتروفوبلاست ترشح می شود. سطح ITA در اوایل بارداری به سرعت افزایش یافته در هفته نهم بارداری به حد اکثر می رسد و سپس رو به کاهش می گذارد. نسبت ITA به کل hCG در هفته های ۴ تا ۶ بارداری حدود ۰.۲۶٪ در هفته ۶ تا ۸ بارداری حدود ۰.۱۱٪ در ماه سوم بارداری حدود ۰.۹٪ در

هنگام قضاوت بر سر وجود یا عدم وجود یک اختلال در پروتکل های غربالگری، هر چه مارکرهای بیشتری استفاده شود (مشروط بر اینکه شرایط یک مارکر مناسب را داشته باشند) میزان تشخیص تست افزایش می یابد.

آن بوده است تا با افزودن مارکرهای کارآمد جدید به پروتکل های غربالگری موجود، میزان تشخیص این پروتکل ها برای سندروم داون افزایش یابد. در این روند میزان تشخیص سندروم داون از سال ۱۹۸۴ تا سال ۲۰۰۰ از ۰.۴٪ (برای تست AFP) به ۰.۸۵٪ (برای غربالگری توام سه ماهه اول) افزایش یافت و پس از آن با ترکیب مارکرهای سه ماهه اول سه ماهه دوم، میزان مزبور به ۰.۹٪ رسید.

از مایشگاه پژوهشی پارسه

همانگونه که ذکر شد میزان تشخیص تست پنتا اسکرین برای سندروم داون حدود ۸۴٪ است که بیشترین میزان تشخیص در میان تمامی تستهای غربالگری سه ماهه دوم بارداری محسوب میشود تست مزبور از هفته ۱۴ تا ۲۲ بارداری قابل انجام است اگرچه بهترین زمان برای انجام این تست هفتاهای ۱۵ تا ۲۰ بارداری است در ایران بهترین زمان برای انجام تستهای غربالگری سه ماهه دوم، هفته ۱۵ بارداری است.

سه ماه سوم بارداری حدود ۷٪ است سطح ITA در بارداریهای متاثر از سندروم داون بیشتر از حد معمول است. این مارکر نیز به تنها یک مارکری مناسب برای غربالگری سندروم داون نیست اما زمانی که با مارکرهای AFP و hCG استریول آزاد و Inhibin A تلفیق شود ریسک به دست آمده برای سندروم داون در ۲ جمعیت باردار نرمال و باردار مبتلا فاصله بسیار زیادی از یکدیگر می یابد و این امر به معنای افزایش هرچه بیشتر میزان تشخیص و کاهش موارد مثبت کاذب است.

باشند. OAPR به صورت ۱:n نشان داده می شود. به عنوان مثال اگر OAPR برای یک پروتکل غربالگری سندروم داون ۱,۲۰ باشد بدان معنا است که از هر ۲۰ نفری که نتیجه تست غربالگری آن مثبت است تنها یک نفر دارای جنین مبتلا به سندروم داون است. ارزش پیشگوئی مثبت به صورت درصد بیان می شود.

احتمال مبتلا بودن جنین در صورت ثبت بودن جواب تست غربالگری (OAPR)

همان گونه که از نام آن بر می آید احتمال مبتلا بودن جنین به یک ناهنجاری خاص (در اینجا سندروم داون) است، در صورتی که نتیجه غربالگری برای آن ناهنجاری مثبت باشد. به هیچ عنوان نباید انتظار داشت تمام و یا درصد زیادی از کسانی که نتیجه تست های غربالگری آنان مثبت است، دارای جنین های مبتلا

حساسیت و اختصاصیت غربالگری جنین برای سندروم داون:

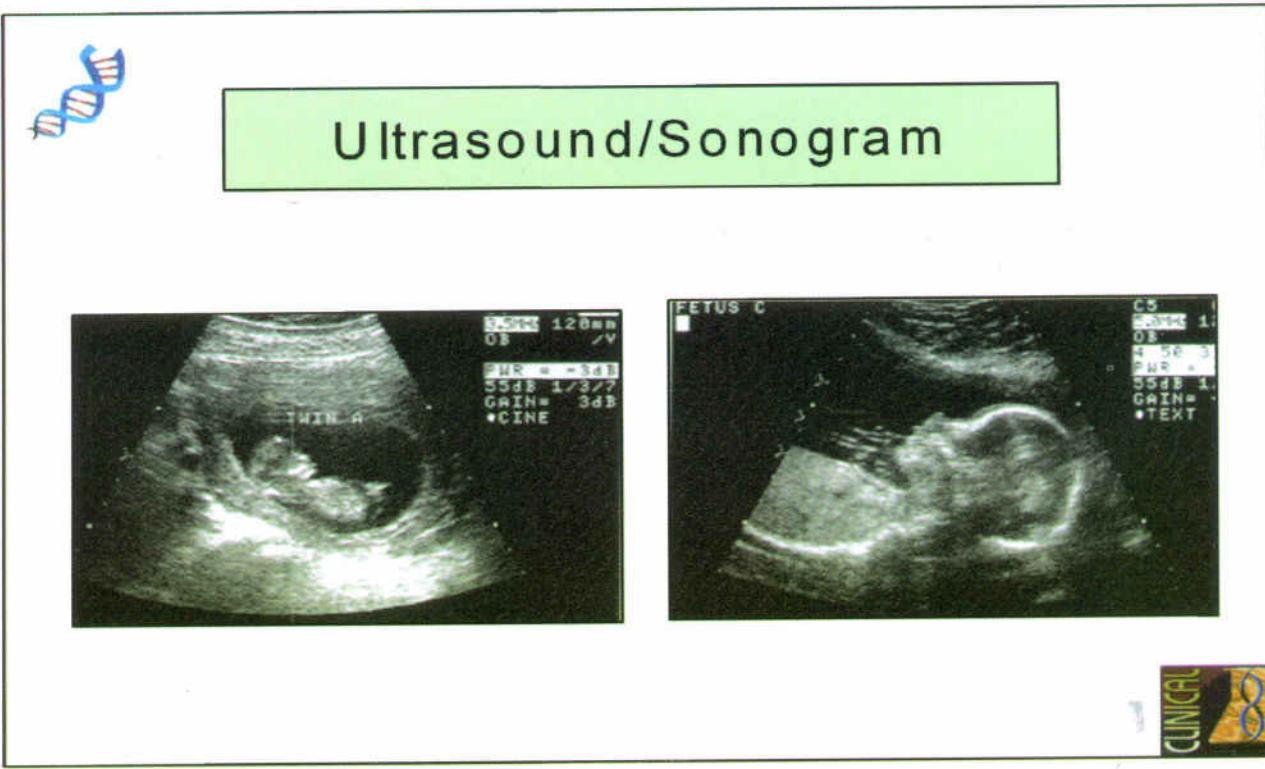
درصد تشخیص پروتکل های غربالگری سه ماهه دوم	
درصد تشخیص (با فرض ۵٪)	نام پروتکل
42%	سن و AFP
60%	سن و hCG و AFP
67%	سن و hcG و AFP و uE3 (تریپل مارکر)
77%	سن و AFP و hcG و AFP و uE3 (کواد مارکر)
84%	سن و AFP و hcG و AFP و Inhibin A و uE3 (پنتا مارکر)

آزمایشگاه پزشکی پارسه

	تغییرات مارکرهای بیوشیمیایی طی سه ماهه دوم در اختلالات مختلف				
	AFP MoM	hCG MoM	uE3 MoM	Inhibin A MoM	ITA MoM
ONTD	↑	→	→	→	→
Anencephaly	↑	→	↓	→	→
DOWN's Syndrome	↓	↑	↓	↑	↑
Trisomy 18	↓	↓	↓	↓ or →	↓
Turner's Syndrome Without Hydrops Fetalis	↓	↓	↓	↓ or →	?
Turner's Syndrome With Hydrops Fetalis	↓	↑	↓	↑	?
Fetal Demise	↑ or ↓	↑ or ↓	↓	↑ or ↓	?

↑	افزایش
↓	کاهش
→	طبیعی

Ultrasound/Sonogram



از مایشگاه پزشکی پارسه

خلاصه اطلاعات هر یک از پروتکلهای غربالگری

Screening Protocol	First Trimester Combined Screen	First and Second Trimester Combined			Second Trimester		
		Serum Integrated Screen	Integrated Screen	Sequential Screen	Triple Screen	Quadruple Screen	Penta Screen
Down's Syndrom Detection Rate	85%	85%	92%	94-97%	67%	77%	84%
False Positive Rate	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
OAPR	1 in 23	1 in 22	1 in 21	1 in 9-16	1 in 50	1 in 33	1 in 25
Trisomy 18 Detection Rate	80%	90%	90%	90%	70%	80%	90%
ONTD Detection Rate	-	80%	80%	80%	80%	80%	80%
Markers	NT + PAPP-A + fβhCG	PAPP-A	NT + PAPP-A	NT + PAPP-A + fβhCG			
		AFP+hCG + uE3 + Inhibin A	AFP+hCG + uE3 + Inhibin A	AFP+hCG + uE3 + Inhibin A	AFP+hCG + uE3	AFP+hCG + uE3 + Inhibin A	AFP+hCG + uE3 + Inhibin A + ITA
Timing	11w 0 d 13w 6 d	10w 3 d 13w 6 d	11w 0 d 13w 6 d	11w 0 d 13w 6 d			
		15w 0 d 22w 6 d	15w 0 d 22w 6 d	15w 0 d 22w 6 d	15w 0 d 22w 6 d	15w 0 d 22w 6 d	15w 0 d 22w 6 d

OAPR

Odds of being
Affected given a
Positive Result

احتمال مبتلا بودن چنین در صورت داشتن جواب مثبت در غربالگری

از مایشگاه پزشکی پارسه



PARSEH MEDICAL LABORATORY
Jenah Avenue, Sadeghiyeh Sq., Tehran
www.ParsehLab.com
+98 21 44287563 - 4

Maternal Serum Screening (Quadruple Marker)

Dr.

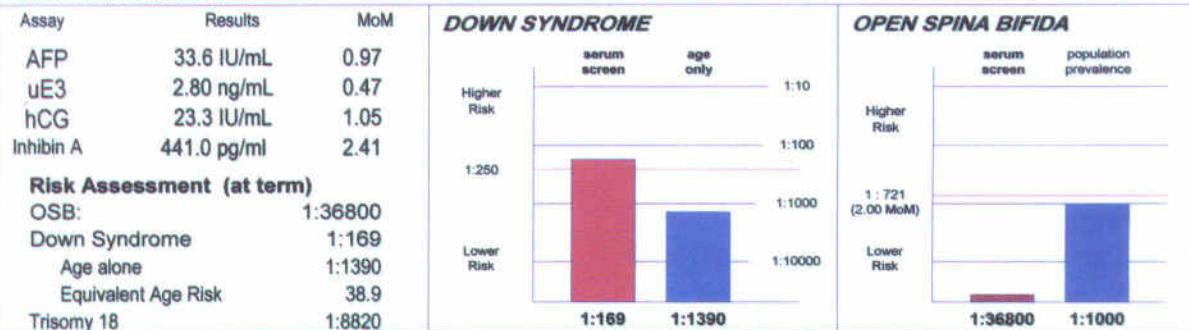
PATIENT INFORMATION
NAME
PATIENT CODE: 567
DOB: 22/06/65
LMP: 18/07/09
LOCATION:
PHYSICIAN: Shirin Heshmat

SPECIMEN
SPECIMEN CODE: a-1088
COLLECTION DATE: 16/11/09

RECEIVED: 23/11/09
REPORTED: 24/11/09

CLINICAL INFORMATION
GESTATIONAL AGE: 18 weeks 1 day
from BPD of 37.4 mm on 09/11/09
MATERNAL AGE AT TERM: 24.8 years
MATERNAL WEIGHT: 70.0 kg
MATERNAL RACE: Caucasian
MATERNAL HISTORY: RH
GESTATION: Singleton
SCREENING STATUS: Initial sample

CLINICAL RESULTS



Interpretation* (based on partial information supplied)

DOWN SYNDROME

SCREEN POSITIVE

The risk of Down syndrome is GREATER than the screening cut-off. If the gestational age is confirmed, counselling regarding the risks and benefits of amniocentesis is suggested. This is only a screening test
A negative result does not guarantee a healthy baby
A positive result does not mean that the baby has a problem, BUT further testing ultrasound & CVS or amniocentesis) would be offered.

OPEN SPINA BIFIDA

Screen Negative

The maternal serum AFP result is NOT elevated for a pregnancy of this gestational age. The risk of an open neural tube defect is less than the screening cut-off.

TRISOMY 18

Screen Negative

These serum marker levels are not consistent with the pattern seen in Trisomy 18 pregnancies. Maternal serum screening will detect approximately 60% of Trisomy 18 pregnancies.

Dr. Ali Fatehi (DCLS)

Dr. Mir Majid Mossalaeie (DCLS)

Please note that Risk Calculations are statistical approaches and do not have any diagnostic value. The calculated risk depends on the accuracy of the information provided by the patient and her physicians or sonographer(s).

Reprinted 25/11/09 14:35:19

آزمایشگاه پزشکی پارسه

تفسیرنامه مبارکی:

- بالا بودن ریسک ضایعات کانال عصبی یا NTD در شرایطی که زمان حاملگی درست تعیین شده باشد و سن جنین کمتر از ۱۹ هفته باشد بالا رفتن مقدار AFP MoM <2.5) AFP MoM <3.5) در خون مادر قابل توضیح نبوده و آزمایش خون دوباره تکرار می گردد.
باید در نظر داشت در شرایط زیر تست خون مجدد آنجام نمی شود:
 - ۱ بالا بودن درصد ریسک سنتروم داون
 - ۲ AFP MoM >2.5 و حاملگی بیشتر از ۱۹ هفته باشد.
 - ۳ در صورت AFP MoM >3.5
- برای پیشگیری مقدار غیر طبیعی AFP مشاوره ژنتیکی به مادر توصیه شده و بعد از آن آمنیتوسنتز برای آزمایشات کروموزومی انجام می گردد.
در صورت نرمال بودن جواب آزمایش ژنتیک، غیر طبیعی بودن مقدار AFP را می توان به دلیل سایر مشکلات حاملگی، پارگی و یا رشد رحم توجیه کرد.
- بالا بودن ریسک سنتروم داون: آزمایش خون مجدد تکرار می شود و در صورت بالا بودن ریسک بعد از سونوگرافی آزمایشات سیتوژنتیک از مایع آمنیتوپلیک به مادر توصیه می شود.
- بالا بودن ریسک تربیزومی ۱۸٪ از هر ۹ حاملگی با ریسک بالای تربیزومی ۱۸٪ تنها یک مورد جنین مبتلا وجود دارد. لذا این میزان الزاماً دلیل بر بیمار بودن تمام جنین ها نبوده و مشاور ژنتیکی و آزمایشات سیتوژنتیک از مایع آمنیتوپلیک به مادر پیشنهاد می شود.
- ریسک طبیعی: همیشه طبیعی بودن میزان هورمون ها دلیل بر سالم بودن نوزاد نیست در غربالگری AFP درصد خطاب ریسک است ۲-۳٪ از نوزادان به نوعی مشکل ذهنی و یا فیزیکی داشته باشند که بعضی از آنها با آزمایشات قبل از تولد قابل شناسائی نمی باشند.

و همواره به خاطر داشته باشید:

اکثر نوزادان سالم متولد می شوند!

در خاتمه ذکر این مطلب ضروری است که کالج طب زنان و زایمان آمریکا توصیه می نماید که تمام زنان باردار در هر سنی در فاصله هفته های ۱۵ تا ۱۸ بارداری مورد غربالگری سنتروم داون قرار گیرند. به همین دلیل بروز این اختلال در سالهای اخیر در آمریکا بسیار کاهش یافته است.

آزمایشگاه پزشکی پارسه

بیو شیمی تامکتی		ذون شناسی		هوامون شناسی	
FBS	HbA1c	CBC	T4 (ECL)	FANA	
2hr.ppt	Hb. Electrophoresis	RBC Morphology	T3 (ECL)	ANA	
BS(4pm)	Protein Electrophoresis	Hb.	T3up (ECL)	Anti ds DNA	
GTT	Blood Amino Acid Analysis	Hct.	TSH (ECL)	c ANCA	
BUN, Cre	Urine Amino Acid Analysis	ESR (1st)	FT3 (ECL)	p ANCA	
Cho., Tg.	Apo A1	ESR (2nd)	FT4 (ECL)	AMA	
HDL-C	Apo B	Platelets	Thyroglobulin (ECL)	ASMA	
LDL-C	LP (a)	Retic Count	Anti T.G (ECL)	Anti Cardiolipin (G,A,M)	
VLDL-C	Lipase	E.T.	Anti TPO (ECL)	Anti Phospholipid (G,A,M)	
Unic Acid	CK-MB	G.T.	FSH (ECL)	IgG, IgA, IgM	
Ca. & P	Troponin T	PT with INR	LH (ECL)	C3, C4, CH50	
Na, K	Troponin I	PTT	Prolactin (ECL)	IgG1	
Cl	Alpha HBDH	Fibrinogen	Estradiol (ECL)	IgG2	
Mg	Gamma GT	Direct Coombs	17-OH Progesterone	IgG3	
Cu	Alk-Phos Isoenzymes	Indirect Coombs	Progesterone (ECL)	IgG4	
Zn	Urine Sugar Chromatography	Blood Group & Rh.	Cortisol (ECL)	IgE	
Li	UBT	LE cell	GH 8 am or 4pm	HBe Ag, Hbs Ab	
Alk.Ph.	ADA	Mallana	GH-GTT	HBe Ag, HBe Ab	
Acid Ph. (Total)	Aldolase	Borella	GH-LDOPA	HbC Ab (Total) (IgM)	
Acid Ph.(Prostatic)	VMA	G6PD	GH-Clonidin	HCV Ab	
BHII (TSD)	Metanephrine	Hamm's Test	PTH (ECL)	HAV Ab (IgG,IgM)	
AST (SGOT)	Normetanephrine	Water Sugar Lysis Test	DHEA-SO4 (ECL)	HIV 1,2 p24 Ag, Ab	
ALT (SGPT)	Epinephrine	Sickelling Test	Testosterone (ECL)	H. pylori (G,A,M)	
CK	Sodium Valiparate	لابا(5)		Toxo (IgG, IgM)	
LDH	Phenobarbital	Spermogram	h.c.g	Rubella (IgG, IgM)	
Amylase	Carbamazepine	Anti Sperm Ab.	h.c.g ster (ECL)	CMV (IgG, IgM)	
Total Protein	Cyclosporin level	Anti Sperm Auto Ab.	ACTH	HSV-1(G,M)	
Serum Albumin	Dig. Level (ECL)	Seminal Fructose	Ferritin (ECL)	HSV-2 (G,M)	
Iron, TIBC	ACE	Post Coital Test (PCT)	Folic Acid (ECL)	Listeria Ab	
Cre. Clearance	Beta 2 Microglobulin	Sperm Capacitation for IUI	VR. B12 (ECL)	Anti Chlamidia(G,M)	
Urine 24 (Pro.)	Ceruloplasmin			Insulin (ECL)	
Urine 24 (Ca)	Haptoglobin	سرطان شناسی		C peptide (ECL)	
Urine 24 (P)	Pre Albumin	VDRL (RPR)	Triple Marker Test	Anti Mumps (G,M)	
Urine 24 (Na)	Transferrin	ASOT	Quadruple Marker	Anti Measels (G,M)	
Urine 24 (K)	Alpha-1 AT	CRP (Qualitative)	(لکل) (نومک)		
Urine 24 (Cl)	PAPP A	CRP (Quantitative)	CEA (ECL)	Anti EBV (G,M)	
Urine 24 (Mg)	Inhibin A	RF	Alpha FP (ECL)	Anti Brucella Ab (G,M)	
Urine 24 (Amyl)		Wright	PSA (ECL)	Anti SSA & SSB & JO1	
Urine 24 (Urea)		Widal Coombs Wright	free PSA (ECL)	Anti Endomysial Ab.	
Urine 24 (Crea.)		2ME	CA 125 (ECL)	Anti Giladin (G,A,M)	
Urine 24 (U.A)	میکروب شناسی		CA 15-3 (ECL)	Anti CCP	
Urine 24(VMA)	Direct Smear	Mono Test	CA 19-9 (ECL)	TTG (IgA)	
Urine 24(Citrate)	Culture	PPD	CA 72-4 (ECL)	C1 Inactivator	
Urine 24(Oxalate)	Antiblogram	Xylocain Test	Cyfra 21-1 (ECL)	HLA B5, B27, ...	
لشون مولتون	B.K direct smear	Cryoglobulin	NSE (ECL)	آدرار	
HBV DNA PCR	Fungi direct	Cold Agglutinin	S-100	Urinalysis	
HBV DNA viral load	Leishman Body	تست های بیماری های متابولیک اتنی		Urine Culture	
HCV RNA RT-PCR	Urease Rapid Test	Galactose (GALT)	MMA	Gravindex	
HCV RNA viral load	مذقوع	MSUD	Plasma Pyro vate	Urine Glucose	
HPV Genotyping	Ova & Parasite	MPS	Porphirinuria	Urine Ketone Bodies	
MTB DNA PCR	Occult Blood	Urine Cystein	PKU	Urinary Calciull	
BCR-ab1	Stool Culture	Urine Homocysteine	MPS Electrophoresis	Urine Hemosiderine	
Jac 2	Scotch Tape Test	Plasma Ammonia Urine Reducing Substances	Plasma Lactate	Urine Micro albumin	
Fac II, Fac V, MTMFR				Urinary Opiates	

آزمایشگاه پزشکی پارسه

مجهز به دستگاههای اتوماتیک - تحت نظارت برنامه های کنترل کیفی خارجی **Labquality** فنلاند و **EQAP** ایران

طرف قرارداد با سازمانهای قامین اجتماعی، خدمات درمانی ، نیروهای مسلح، صنایع هوایی، شهرداری، بانک مرکزی ، بانک کشاورزی ، بانک تجارت ، بانک صادرات، بیمه ایران

۷ شب یکسره

بیوشیمی - هورمون شناسی - خون شناسی - سرم شناسی
ایمنی شناسی - میکروب شناسی - انگل شناسی - قارچ شناسی
آلرژی شناسی - الکتروفورز

تست سلامت جنین (تریپل مارکر تست، کوادمارکر، اینتگریت)

IUI - آماده سازی اسپرم جهت **UBT** - تستهای بیماریهای متابولیک نوزادان - آزمایشات تشخیص مولکولی کیفی و کمی

Real Time PCR به روش

۴۴۲۸۷۵۶۳ - ۴۴۲۸۷۵۶۴